

ФОНДАЦИЯ ЗА РЕФОРМА В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2016

За контакти:

гр. София – 1784, ж.к. "Младост 1"
ул. "Йерусалим" бл. 51, Бизнес-сграда, офис 2
тел.: 02 976 89 89, факс: 02 976 89 30
е-поща: flgr@flgr.bg
www.flgr.bg

Управителен съвет

Лъчезар Росенов, председател на Управителния съвет на ФРМС, кмет на Община град Добрич (1995 - 2003 г.), общински съветник ОБС – Добрич (2003 – 2007)

Дени Каменов, заместник председател на УС на ФРМС, кмет на Община Видин (1991 - 1995)

Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС (1995 – 2007), кмет Община Златоград (1991 – 1995)

Румен Драганов, мениджър в сферата на туризма

Здравко Сечков, изпълнителен директор, ФРМС

Екип

Здравко Сечков, изпълнителен директор

Гергана Ставрева, експерт

Александър Михайлов, експерт

Яни Димитров, експерт

Росица Райчева, експерт

Демир Деянов, експерт

Елвира Колева, счетоводител

Организацията работи с мрежа от над 30 експерти от цялата страна, които се присъединяват към екипа на ФРМС при изпълнение на проекти, свързани със сферата на тяхната експертиза.

Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) е независим професионален ресурсен център, подкрепящ местната демокрация.

Мисията на ФРМС е да предлага информация, консултации и подкрепа, фокусирани върху специфичните нужди на потребителите, да провокира иновации на местно и регионално ниво, да действа като посредник и да изгражда широка мрежа от вътрешни и международни партньорства.

ФРМС е създадена през май 1995 г.

ФРМС има 5-членен Управителен съвет.

Цели на ФРМС:

- Краткосрочни цели: Инвестиции в социалния капитал на местно и регионално ниво, увеличаване на капацитета на граждани и неправителствени организации да участват ефективно в процеса на вземане на решения, регионално и местно управление, основано на 12-те принципа на добро управление.
- Средносрочни цели: Ефективно местно и регионално развитие, основано на партньорство, демократични ценности, социално приобщаване и просперитет.
- Дългосрочни цели: Изграждане на жизнени динамични общности със силно участие в местното самоуправление, с висок стандарт на живот, устойчиво развитие и конкурентна местна икономика.

Приоритетни области на работа на ФРМС:

- Обучения;
- Гражданско участие на местно и регионално ниво;
- Добро управление и поченост;
- Иновационни практики;
- Повишаване капацитета на НПО-сектора;
- Стратегическо планиране.

ФРМС чрез обучителни пътувания и обмяна на опит оказа подкрепа за развитието на местната демокрация в Албания, Армения, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна гора, Грузия, Косово, Румъния, Област Калининград, Казахстан, Киргизстан.

ФРМС бе част от европейската мрежа на местните власти за обмяна на опит LOGIN от създаването ѝ през 1999 г. до закриването ѝ в края на 2011 г.

ФРМС бе част от Инициативата "Кметове и общини за максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на Европейския съюз (MERI) 2013 - 2014.

ФРМС е член основател на Български дарителски форум.

ВРЪЗКИ С ПОТРЕБИТЕЛИ И КОМУНИКАЦИОННИ КАНАЛИ

През годините ФРМС разви ефективни и разпознаваеми онлайн комуникационни канали за връзка с потребители и партньори:

>> Сайт на ФРМС

www.flgr.bg

The screenshot shows the homepage of the FRCM website. On the left sidebar, there are links to 'Начало', 'За нас', 'Проекти', 'Издания', 'ФРМС Консулт', 'Центрър за обучение', and 'Онлайн Библиотека'. A large banner at the top features the FRCM logo and the text 'Фондация за реформа в местното самоуправление'. Below the banner, there are two main columns of news articles. The first column's top article is titled 'Е-Седмичник 13/2017' and features an illustration of a hand drawing a lightbulb. The second column's top article is titled 'Програма за добри практики в местното самоуправление в България 2016 / 2017' and features the logos of the Council of Europe and CONSEIL DE L'EUROPE. To the right of the news columns, there is a poll titled 'Ваксините трябва да са?' with results: 'Общо гласували: 6', 'Архив анкети', 'Задължителни 66.7%', 'По преценка на родителя 33.3%', and a photo of a child. Further down the page, there are sections for 'Дистанционно обучение' and 'Равносметка 2016', each with its own illustration and text. At the bottom right, there is a 'БЛОГ' section with a photo of a person and the word 'България'.

Сайтът се ползва активно, в него се публикуват новини и се актуализират бази данни.

[>> Е-Седмичник](#)

През септември 2016 г. е-Седмичникът на ФРМС навърши 15 години.

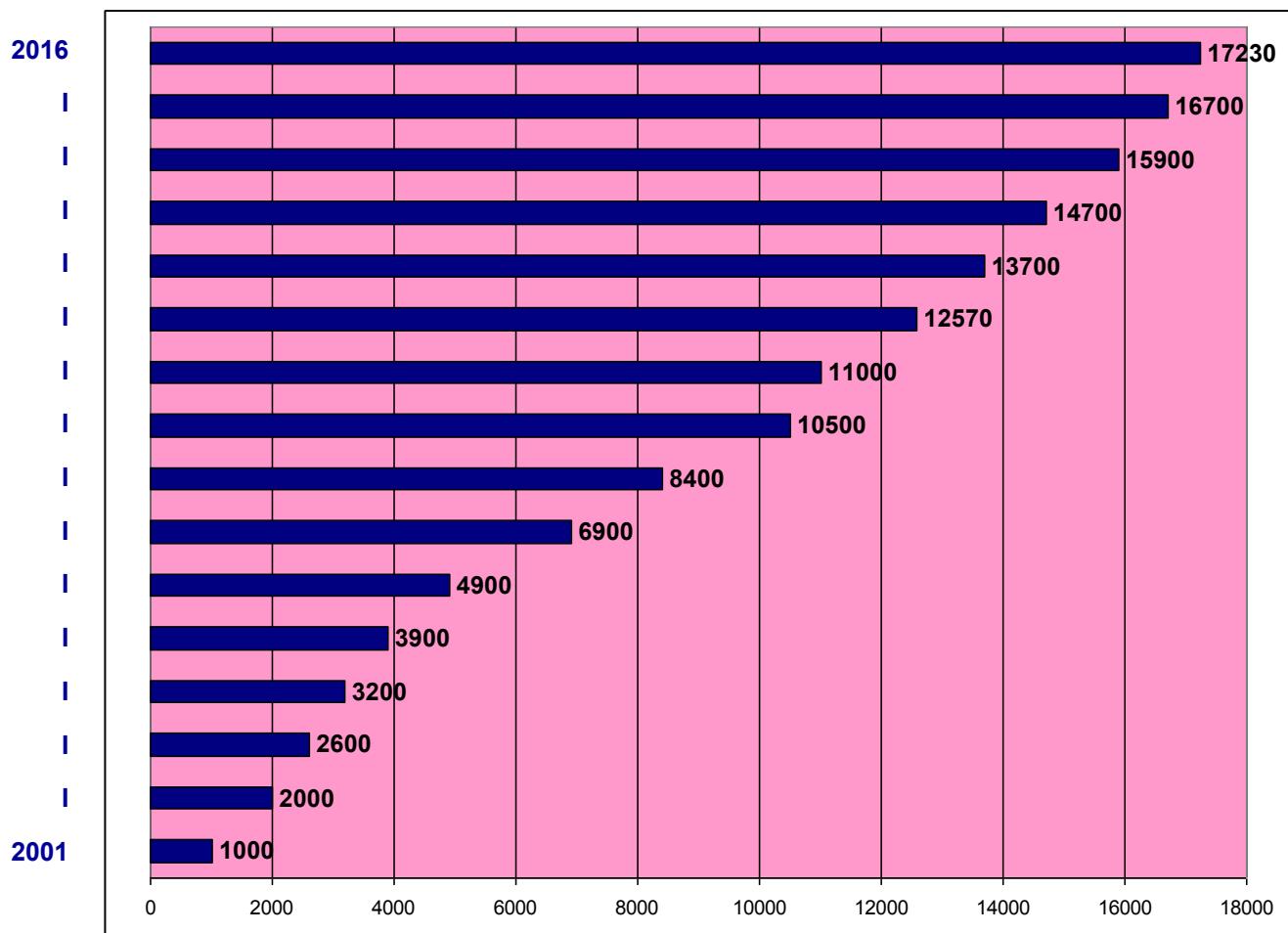
През 2016 г. той излезе в 51 броя и представи на абонатите си информация относно:

- 619 възможности за финансиране и конкурси;
- 315 възможности за обучения и стажове.

ФРМС предоставя възможност на абонатите си да публикуват безплатно анонси за свои инициативи и все по-често НПО, общини, читалища, училища и др. изпращат за публикация свои новини.

Абонатите на седмичника на ФРМС нараснаха от 16 700 в края на 2015 г. на 17 230 в края на 2016 г.

**Абонати на е-Седмичник
2001 - 2016**

Диана Бебенова-Николова, Силистра:

Искрени благодарности за Седмичника! Истински подвиг е, че в продължение на 15 години ФРМС успява да го поддържа. За мен Седмичникът е най-полезната източник на информация, голяма част от

работата ми е свързана с неговото съдържание и затова го чета "топъл" още във вторник вечер. Пожелавам още дълги години да го има!

Весела Чалова, преподавател в Университета по хранителни технологии – Пловдив:

Бих искала искрено да Ви благодаря за това, че съществувате. Благодаря Ви за усилията, които полагате да съберете, обработите и представите информация, предназначена за хора с разностранни интереси, по най-добрния начин. Абонат съм на вашия седмичник от години и го намирам за изключително полезен.

Наистина, възможности за финансиране на обучение и специализации се обявяват на електронните страници на съответните програми, но търсенето и своевременно достигане до необходимата информация изисква много време и носи реален риск от пропускането на конкретни срокове.

Вашият седмичник е може би единственият източник на концентрирана информация, предоставяна от различни по рода си програми.

>> Онлайн библиотека

- Онлайн библиотеката за 2016 г. предостави достъп до над 60 нови издания в електронен вид на български и английски език.

The screenshot shows the homepage of the MUNICEPS website. At the top, there is a banner with the text "MUNICEPS" and "wp.flgr.bg – Блог на Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС)". Below the banner, there is a navigation menu with links to "Home", "RSS", "Онлайн библиотека" (Online Library), and "За блога" (About the blog). The main content area features a large image of two hands reaching towards each other, a bookshelf on the left, and a sailboat on the right. On the left side, there is a sidebar with "Recent Posts" and "Municeps*" sections. The "Municeps*" section contains news items about the festival "Песни на Родина" and the "National Folklore Festival 'Kekili Baran'". The "Recent Posts" section lists articles about the festival "Песни на Родина" and the "National Folklore Festival 'Kekili Baran'". In the center, there is a post titled "Отстъпленето на демокрацията в България" by "By rraycheva | March 21, 2017". This post includes a PDF download link and mentions the Institute for Economic Research. To the right, there is a search bar and a calendar for March 2017. Below the calendar, there are links to "Archives" and "Pages". At the bottom, there are links to "RSS" and "За блога".

Най-голям интерес предизвикват издания по темите: Гражданско образование; Евроинтеграция; Икономическо развитие; Социални дейности.

[**>> Онлайн база иновационни практики**](#)

Вече 19-та година ФРМС последователно насърчава, събира, публикува и широко разпространява новаторски практики, които стимулират находчивостта и обмяната на опит чрез своя проект "Иновационни практики в България". Стартирал през септември 1998 г., проектът създаде устойчив модел за събиране и разпространяване на иновационни практики на български НПО и общини. От 2001 г. ФРМС започна да удостоява общини и организации с Награда за иновация в различни тематични сфери на местното самоуправление, а в периода 2002 – 2009 година - с Годишна национална награда "Община новатор".

Онлайн базата данни „Иновационни практики“ на страницата на ФРМС през 2016-а бе обогатена със 102 нови практики. Всяка седмица ФРМС в е-Седмичника си популяризира "Най-добра практика на седмицата".

Общият брой добри практики, събирани и разпространявани от 1998 г. насам, достигна 1545 практики.

НАСЪРЧАВАНЕ ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ ВЪВ ФОРМИРАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ПОЛИТИКИ ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

В периода 2014 г. - 2016 г. ФРМС съвместно с Регионална асоциация за развитие и иновации – Мизия реализира проект „Насърчаване гражданско участие във формирането и прилагането на политики за регионално и местно развитие“, финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

Цел на проекта бе осигуряване на ефикасно участие на гражданите и техните организации в процеса на формиране и прилагане на политики за регионално и местно развитие.

Специфична цел на проекта бе подобряване на гражданския капацитет и създаване на работещи форми за реално участие на гражданите и техните организации в процеса. Проектът цели постигането на повече знания и умения

у гражданите, създаване на подходяща законодателна и институционална рамка за гражданско участие и осигуряване на подкрепа на всички нива.

Принципите за работа по проекта бяха:

1. Работа в партньорство с органи на централно, регионално, областно и местно ниво;
2. Прилагане на препоръки за подобряване механизмите на структурите на гражданско общество за участие на гражданите в процеса на правене и прилагане на политики;
3. Повишаване капацитета на заинтересованите страни – органи на властта, НПО и граждани, с цел ефективно участие в правене и прилагане на политики;
4. Популяризиране идеите на проекта, извършваните дейности и постигнатите резултати с цел повишаване обществената осведоменост за важността на гражданско участие в регионалната и местна политики.

Бяха подгответи:

- Анализ на заинтересованите страни в процеса на формиране и изпълнение на политики за регионално и местно развитие;
- Преглед и анализ на законодателната рамка на политиката за регионално и местно развитие с фокус върху проблемните области, които ограничават участието на гражданите в процеса;
- Преглед и анализ на събраната и обобщена първична информация за гражданско участие в процеса на формулиране и изпълнение на политики за регионално и местно развитие;
- Препоръки за законодателни и институционални промени, с цел създаване на механизъм за участие на гражданите в процеса на формулиране и изпълнение на политики за регионално и местно развитие;
- Механизъм за участие на гражданите в процеса на формулиране и изпълнение на политики за регионално и местно развитие, който бе пилотно тестван на регионално ниво (Област Пловдив).

Бе проведен Регионален обществен форум „Река Марица като фактор за развитието на Южен централен район“ в три сесии в периода февруари - март 2016 г. Форумът събра граждани, неправителствени организации и представители на общините.

Целта на Форума бе да очертая заданието за бъдеща стратегия с акцент река Марица като фактор за развитието на Южен централен район в различните измерения: екологията и връщането на влажните зони, връщане на пълноводието, предсказуемост на нивото водата в реката, развитие на градската среда, реката като фактор за развитие на туризма и др.

Форумът провокира широкото участие на всички заинтересовани страни - гражданите, общините и бизнеса, също и на браншовите организации - да формират политиката по отношение на река Марица.

- Видео-файл, провокиращ дискусия за важността на гражданско участие в политиките - първа и втора част.

Най-важните резултати от изпълнението на проекта са: създаден механизъм за насърчаване на гражданското участие, успешно изпитан модел за обществени форуми за формиране на регионални и местни политики, споделена информация със заинтересованите страни за важността от участието в процеса на формиране и изпълнение на политики за регионално и местно развитие.

Целевите групи на проекта - вземащите решения по регионалното и местно развитие на централно, регионално, областно и общинско ниво, служителите в публичната администрация и гражданска организацији имаха възможност да се запознаят с основните принципи за формиране на политики за регионално и местно развитие и да получат практически умения в ползването на механизма по време на обществените форуми.

Въздействието върху заинтересованите страни се изразява в повишения им капацитет да организират процеса на формиране на политики за регионално и местно развитие така, че да участват и гражданите, и бизнесът, като тяхното мнение да бъде взето предвид.

Както бе предвидено, партньорите по проекта се допълваха като експертни знания и опит.

Приносът на ФРМС в проекта бе основан на експертната работа на организацията във формирането на политики в областта на местното и регионално развитие, както и дългогодишното ѝ сътрудничество с регионални и местни власти и НПО.

Дейностите на ФРМС подпомогнаха изпълнението на проекта в следните сфери:

- Изготвяне на Анализа на заинтересованите страни в процеса на формиране и изпълнение ПРМР;
- Изготвяне на Преглед и анализ на законодателната рамка на ПРМР с фокус върху проблемните области, които ограничават участието на гражданите в процеса;
- Подготовка на условията за събиране, обобщаване и оценка на първична информация за пречките пред гражданите и техните организации за участие в ПРМР чрез анкета, дълбочинни интервюта и фокус групи;
- Провеждане на обучениета и обществените форуми.

**Програма за добри практики в местното самоуправление
в България 2016 / 2017**

През октомври 2016 г. ФРМС започна реализацията на Програма за добри практики в местното самоуправление в България 2016 / 2017, насочена към идентифициране, постигане на публично признание и разпространение на най-добри практики между общините в България.

Програмата е разработена от Центъра за експертиза на реформата в местното самоуправление към Съвета на Европа и в България се реализира с подкрепата на Съвета на Европа, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националното сдружение на общините в Република България.

Програмата за най-добри практики в местното самоуправление в България прилага системен подход, съгласно който се избират най-добрите практики, реализирани от общини в България през последните 18 месеца, по предварително идентифицирани теми.

В първото издание на Програмата за най-добри практики в България бяха избрани три тематични области:

- I. Общинска подкрепа за гражданска инициативи
- II. Нови технологии и решения в управлението
- III. Социални иновации и партньорства

В периода ноември - декември 2016 г. ФРМС издаде и разпространи информационна брошура и реализира информационна кампания за популяризиране на Програмата. През 2017 г. ще бъдат набрани практики за участие в конкурса (януари - март) и ще бъдат наградени най-добрите практики (април - май). Най-добрите практики ще бъдат издадени и ще бъдат широко разпространени сред българските общини, а авторите на първите две практики във всяка категория ще получат награда пътуване до Страсбург, Франция, и посещение в Съвета на Европа.

НПО МРЕЖА ЗА АНАЛИЗ НА ОБЩЕСТВЕНИ РИСКОВЕ

ФРМС се включи в НПО мрежата за анализ на обществени рискове. Тя бе създадена в рамките на проект на ЦЛС и представлява мрежа от 29 местни НПО, които си сътрудничат в изготвяне на бързи и качествени анализи на наднационални, национални и регионални обществени рискове.

ИНФОРМАЦИОНЕН СЕМИНАР

ФРМС на 17 май 2016 г. проведе семинар за общински служители „Ролята на общините и операторите при експлоатацията и поддръжката на общинските язовири“.

С провеждането на семинара ФРМС си постави за цел да запознае специалистите от общинската администрация с конкретните изисквания относно техническото състояние и безопасна експлоатация на язовирите - публична общинска собственост; въведените нови изисквания за избор на оператор и взаимодействие между оператора и собственика на публичната инфраструктура съгласно променената нормативна уредба за поддръжка и експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях; да повиши тяхната

информираност, знания и умения при провеждане на текущите и извънредни проверки, в условията на национален технически надзор, осъществяван от ДАМТН.

ПРОГРАМА РЕ-СТАРТ: КОМПЮТРИ ЗА ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ ОТ МАЛКИ НАСЕЛЕНИ МЕСТА

През 2016 г. за четвърта поредна година ФРМС се включи с логистична подкрепа в инициативата на Швейцарската агенция за сътрудничество и развитие и посокството на Швейцария в София Програма Ре-Старт, фази 9 и 10, за предоставяне на компютърна и офис техника на организации и институции от малки населени места в страната.

В отговор на заявени нужди 167 работни станции, преносими компютри, принтери и сървъри бяха предоставени на 31 организации, сред които:

- Общински администрации - 13;
- Неправителствени организации и читалища - 13;
- Училища и детски градини - 4;
- Общинска болница - 1.

ПАРТНЬОРСТВА

- ФРМС и през 2016 г. продължи партньорството си с УНСС, вкл. предоставяне на възможност за стаж на студенти.
- За поредна година ФРМС бе партньор на Виа Експо в провеждането на специализирани конференции:

- Енергийна ефективност

- Управление на отпадъци и рециклиране
- Интелигентни градове

■ Човек на годината 2016

www.humanoftheyear.org

„Човек на годината“ е годишна награда за принос към правата на човека и правозащитността.

Наградата е инициирана от Български хелзинкски комитет през 2008 г. и от първото до последното засега издание на наградата ФРМС е подкрепяща организация на инициативата.

- Общини, обществени организации, НПО** публикуват на своите уебстраници и в своите издания информация от секция "Възможности за финансиране и обучения" на е-Седмичника на ФРМС - Национална мрежа на децата, Perspektivi.info (информационен сайт за новини и възможности в сферата на образованието), Информация за конкурси, стипендии и проекти - фейсбук страница; Асоциация ВИА СИВИК, Национална информационна система за младежта и др.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

През 2016 г. екипът на ФРМС взе участие в:

- Изготвяне на Стратегия за ВОМР за периода 2014-2020 г. (ПРСР) на пет МИГ;
- Извършване на подготовителни дейности по проучване и анализ на територията във връзка с изготвяне на Стратегия за ВОМР за периода 2014-2020 г. (ПРСР) на една МИГ;

- Оценка на Програма „Промоция на пресни череши в трети страни (Русия и Норвегия)”, вкл. оценка на уместността, ефективността, съгласуваността и допълняемостта на промоционалната програма с други инициативи за насырчаване, оценка на икономическото въздействие и целесъобразност на програмата (добавена стойност и въздействие върху целевите групи), препоръки за общо подобреие на процеса по промоция на пресни череши на череши в трети страни.

Фондация за реформа в местното самоуправление

гр. София – 1784, ж.к. "Младост 1"

ул. "Йерусалим" бл. 51, Бизнес-сграда, офис 2

тел.: 02 976 89 89, факс: 02 976 89 30

е-поща: flgr@flgr.bg

www.flgr.bg